

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ GRANOLLERS

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Εμείς οι οργανωτές και συμμετέχοντες του 1ου Ευρωπαϊκού Συμποσίου «Πρωώθηση της Καλλιεργούμενης Βιοποικιλότητας μέσω Τοπικών Πολιτικών για την Τροφή», - **1st European Symposium “Fostering Cultivated Biodiversity through Local Food Policies”** - που πραγματοποιήθηκε στη Granollers, της Ισπανίας, στις 29-30 Απριλίου 2025, συντάξαμε από κοινού την παρούσα Διακήρυξη με σκοπό να απευθύνουμε κάλεσμα δράσης προς τους Ευρωπαϊκούς δήμους και τα ανώτερα επίπεδα διακυβέρνησης. Υπό το πρίσμα της αυξανόμενης αβεβαιότητας που απειλεί την επισιτιστική ασφάλεια στην Ευρώπη, σε αυτή τη Διακήρυξη προτείνουμε την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα ως καίριο μοχλό για την οικοδόμηση αειφόρων και υγιών τοπικών διατροφικών συστημάτων σε όλη την Ευρώπη.

foodpolicies4biodiversity.com

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

Η αγροβιοποικιλότητα αναφέρεται στην ποικιλότητα που υπάρχει στις καλλιέργειες, τα αγροτικά ζώα και τα δασικά δέντρα τα οποία καλλιεργούνται παγκοσμίως και εκτρέφονται σκόπιμα από τον άνθρωπο για τρόφιμα και γεωργία. Για το λόγο αυτό, διαφέρει από την άγρια βιοποικιλότητα. Όσον αφορά στις καλλιέργειες φυτών, μιλάμε για **Καλλιεργούμενη Βιοποικιλότητα**, η οποία περιλαμβάνει σπόρους από μια τεράστια ποικιλία τοπικών πληθυσμών (landraces), παραδοσιακών ποικιλιών και τοπικά προσαρμοσμένων καλλιεργειών.

Η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα αποτελεί το θεμέλιο της διατροφικής αλυσίδας και διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην επισιτιστική κυριαρχία και την ανθεκτικότητα των συστημάτων. Με άλλα λόγια, **οι σπόροι είναι ζωή** και η ποικιλία και διαφορετικότητά τους αποτελούν την καλύτερη «ασφαλιστική πολιτική» απέναντι σε μεταβαλλόμενες περιβαλλοντικές, οικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες, καθώς και σε εποχές που χαρακτηρίζονται από αβεβαιότητα και αναταράξεις.

Για να βελτιστοποιήσουν την παραγωγή τροφίμων, οι γεωργοί, επί χιλιάδες έτη, επέλεγαν και προσάρμοζαν φυτά που έδιναν τα καλύτερα αποτελέσματα στα χωράφια τους, ανάλογα με το κλίμα, το υψόμετρο, το έδαφος και άλλες συνθήκες, αφού **«μία λύση δεν ταιριάζει σε όλους»**. Οι γεωργοί και οι βελτιωτές συνεχίζουν να προωθούν νέα καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα, μέσω της ανάπτυξης προσαρμοσμένων ποικιλιών, νέων επιλογών από γεωργούς και νέων πληθυσμών, που εξελίσσονται με βάση τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της βιολογικής και αγροοικολογικής γεωργίας. Αυτό το επιτυγχάνουν

σε αρμονία με τη φύση, συνδέοντας τις κοινότητες των γεωργών με τη γη, την πολιτιστική τους ταυτότητα και με μεθόδους που συνάδουν με την αρχή της προφύλαξης, θεμελιώδη αρχή για την αειφορική ανθρώπινη δραστηριότητα και επίδραση στο περιβάλλον.

Οι σπόροι είναι επίσης στρατηγικό αγαθό, καθώς χωρίς αυτούς δεν μπορεί να παραχθεί τροφή. Η εξασφάλιση ότι οι γεωργοί, οι διατηρητές σπόρων, οι βελτιωτές και οι πολίτες της Ευρώπης μπορούν να **διαχειρίζονται συλλογικά τους σπόρους, ως κοινό αγαθό, μας καθιστά ισχυρότερους**, ιδιαίτερα σε εποχές αβεβαιότητας. Για τον λόγο αυτό, οφείλουμε να διαφυλάξουμε τα μέσα διαβίωσης αυτών των «φρουρών» της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας.

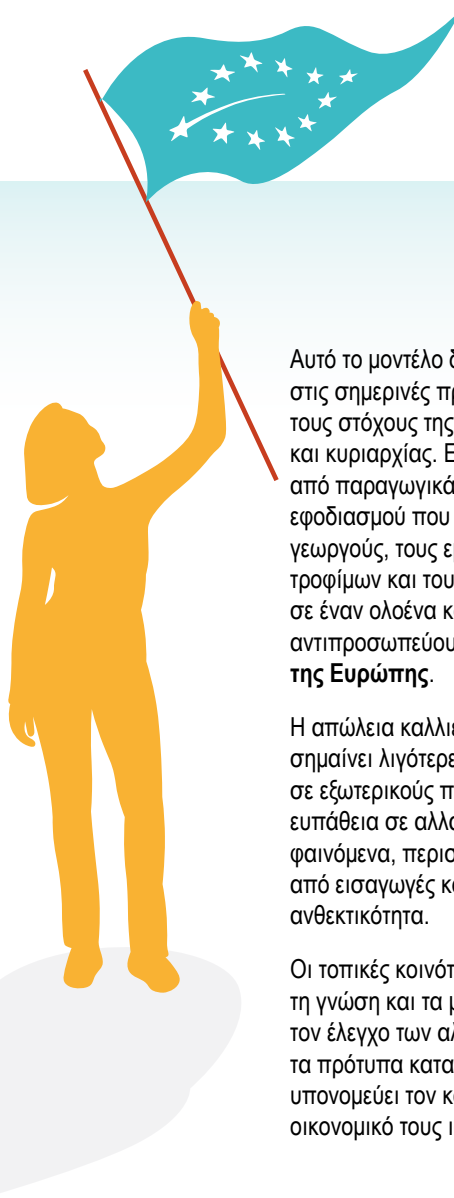
Ο πλούτος της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας και η τοπική γνώση αποτελούν επίσης τη ραχοκοκαλιά των γαστρονομικών μας παραδόσεων, της ποικιλίας τοπικών εδεσμάτων και των πολιτιστικών πρακτικών. Όλα αυτά μας επιτρέπουν να φέρνουμε στο τραπέζι μας υγιεινά, γευστικά και ποικίλα τρόφιμα, **διότι η τροφή δεν είναι απλώς τροφή, όπως και οι σπόροι δεν είναι απλώς ένα εμπόρευμα**.

Αυτά τα στοιχεία είναι θεμελιώδη για την πραγμάτωση του ανθρώπινου δικαιώματος στην τροφή.

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΡΙΝΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Το σημερινό αγροδιατροφικό σύστημα στην Ευρώπη βασίζεται σε εντατική μονοκαλλιέργεια, και γεωργία υψηλών εισροών που εξαρτάται από συνθετικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα. Το μοντέλο αυτό δημιουργήθηκε ως πρακτική λύση για την επίτευξη επισιτιστικής ασφάλειας σε μια Ευρώπη που είχε καταστραφεί από τον πόλεμο. Καθώς η βιομηχανική γεωργία και τα συστήματα τροφίμων τυποποιήθηκαν, μέσω της παγκοσμιοποίησης συγκεντρώθηκαν σε ολόένα και λιγότερα χέρια και η γεωργική βιοποικιλότητα μειώθηκε δραματικά. Σήμερα μόλις το 4% από τα 250.000–300.000 γνωστά εδώδιμα φυτικά είδη (δηλαδή 150–200 είδη) χρησιμοποιούνται από τον άνθρωπο, ενώ μόνο τρία —το ρύζι, το καλαμπόκι και το σιτάρι— παρέχουν σχεδόν το 60% των θερμίδων και πρωτεϊνών του ανθρώπου, που προέρχονται από φυτά.

Το σχετικό παράδειγμα της «φθηνής» διατροφής μέσω υπερ-επεξεργασμένων τροφίμων, από ιδιαίτερα μεγάλες μονοπωλιακές αλυσίδες εφοδιασμού και εταιρίες σπόρων, οδηγεί σε ανθυγιεινή διατροφή και ενθαρρύνει οικονομικά πρότυπα με βλαβερές συνέπειες τόσο για την κοινωνία όσο και για το περιβάλλον. Για παράδειγμα, όλα τα στάδια της αγροδιατροφικής αλυσίδας είναι συλλογικά υπεύθυνα για το 21–37% των συνολικών παγκόσμιων ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Το αποτέλεσμα είναι μια ψευδαίσθηση αφθονίας με βαρύ τίμημα.

Αυτό το μοντέλο δεν ανταποκρίνεται πλέον στις σημερινές προκλήσεις, ούτε εξυπηρετεί τους στόχους της επισιτιστικής ασφάλειας και κυριαρχίας. Εξαρτάσαστε υπερβολικά από παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες εφοδιασμού που καθιστούν εμάς – τους γεωργούς, τους εμπλεκόμενους στο σύστημα τροφίμων και τους πολίτες – ευάλωτους σε έναν ολόένα και πιο ασταθή κόσμο και αντιπροσωπεύουν την **«Αχίλλειο πτέρνα» της Ευρώπης**.

Η απώλεια καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σημαίνει λιγότερες δυνατότητες προσαρμογής σε εξωτερικούς παράγοντες, μεγαλύτερη ευπάθεια σε αλλαγές και ακραία καιρικά φαινόμενα, περισσότερη εξάρτηση από εισαγωγές και συνεπώς μειωμένη ανθεκτικότητα.

Οι τοπικές κοινότητες έχουν αποκοπεί από τη γνώση και τα μέσα παραγωγής τους, τον έλεγχο των αλυσίδων εφοδιασμού και τα πρότυπα κατανάλωσης, γεγονός που υπονομεύει τον κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό τους ιστό.

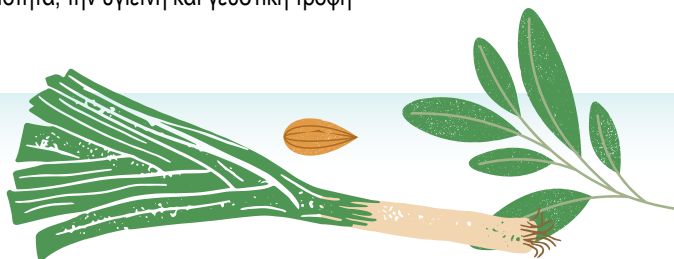
ΟΙ ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΜΟΧΛΟΙ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΑ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΕΩΝ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ: ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΝΩ

ΑΠαρά τη δύσκολη κατάσταση, πολλές τοπικές κοινότητες και περιοχές σε όλη την Ευρώπη έχουν οργανωθεί και έχουν αναπτύξει επιτυχημένες τοπικές πρωτοβουλίες, οι οποίες θέτουν την αειφορική διαχείριση των δημόσιων αγαθών στο επίκεντρο της δράσης τους. Με αυτόν τον τρόπο επιδεικνύουν ισχυρή ικανότητα καινοτομίας και ηγούνται της πορείας προς ανθεκτικά, υγιεινά και δίκαια τοπικά συστήματα τροφίμων, με ισχυρό δυναμικό για την αντιμετώπιση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών.

Οι πρωτοβουλίες αυτές εμπλέκουν δημόσιες αρχές διοίκησης, αγρότες, αγροτικές οργανώσεις, μεταποιητές τροφίμων, λιανεμπόρους, ερευνητές, καταναλωτές και την οργανωμένη κοινωνία πολιτών σε

τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ενώ γίνονται όλο και πιο διασυνδεδεμένες, τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, μέσω της αλληλοϋποστήριξης και της μάθησης από κοινού.

Αυτές οι πρωτοβουλίες αποτελούν στρατηγικούς μοχλούς που μπορούν να οδηγήσουν σε συστημικό μετασχηματισμό. Φιλοδοξία των ενεργών δήμων είναι οι θετικές αυτές εμπειρίες και τα παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών να καταστούν κορμός ενός νέου και εδαφικά προσανατολισμένου μοντέλου αγροδιατροφικών συστημάτων στην Ευρώπη, το οποίο θα βασίζεται στην καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα, την ποιότητα, την υγιεινή και γευστική τροφή

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΕΙΦΟΡΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ποιο είναι το όραμά μας;

Μέχρι το 2050, όλοι οι Ευρωπαϊκοί δήμοι θα διαθέτουν μια πολιτική για την τροφή που θα δίνει προτεραιότητα σε αγροδιατροφικά συστήματα βασισμένα στην κλίμακα πόλης – περιφέρειας. Αυτά θα προσφέρουν υγιεινή και γευστική τροφή, βασισμένη στην καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και σε τοπικά προσαρμοσμένους σπόρους, αξιοποιώντας φυσικούς πόρους εντός των ορίων ανοχής σε επίπεδο πλανήτη και εξασφαλίζοντας παράλληλα οικονομικά αειφόρα μέσα διαβίωσης για τις κοινότητες και τους ανθρώπους τους.

Οι πολιτικές αυτές θα υποστηριχθούν και θα ενισχυθούν από ένα πολύ-επίπεδο νομοθετικό, πολιτικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο και θα βασίζονται στο ανθρώπινο δικαίωμα στην τροφή.

Ποια συστήματα μπορούν να στηρίξουν την υλοποίηση αυτού του οράματος;

Το όραμα αυτό μπορεί να υποστηριχθεί με την **καθιέρωση της βιολογικής γεωργίας και της αγροοικολογικής παραγωγής** ως τους πλέον τεκμηριωμένους δρόμους για την οικοδόμηση αειφόρων και υγιών συστημάτων τροφίμων, για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή στις παγκόσμιες κρίσεις, και για τη διασφάλιση της επισιτιστικής κυριαρχίας καθώς και της κυριαρχίας των σπόρων.

Η βιολογική γεωργία καλύπτει σήμερα πάνω από το 10% της χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη συμμετοχή περισσότερων από 419.000 παραγωγών σε όλα τα κράτη μέλη.

Η αγροοικολογία προσφέρει μια ευρεία και ολοκληρωμένη διαδικασία ως προσέγγιση, καθώς συνδέει περιβαλλοντικές και οικολογικές ανησυχίες με κοινωνικές, πολιτισμικές, πολιτικές και οικονομικές διαστάσεις. Για τον λόγο αυτό, η αγροοικολογία παρέχει ένα κατάλληλο πλαίσιο και μονοπάτι για συστημικό μετασχηματισμό.

Ποιος είναι ο ρόλος της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας μέσα σε αυτά τα συστήματα;

Η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα θα βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των συστημάτων, με γεωργούς, διατηρητές σπόρων, βελτιωτές και τοπικούς φορείς να διαχειρίζονται δυναμικά ανθεκτικές ποικιλίες προσαρμοσμένες σε συγκεκριμένες συνθήκες, οι οποίες θα υποστηρίζονται ως κοινά αγαθά. Οι δήμοι θα αξιοποιούν την **εγγύητά τους με τους πολίτες** και την **ικανότητά τους για καινοτομία**, ώστε να ενσωματώσουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα σε όλο το φάσμα της παραγωγής τροφίμων, διανομής, κατανάλωσης και αστικού σχεδιασμού..

Η αειφορική χρήση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας¹— περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τη διατήρηση και αειφορική χρήση τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών.
- Την επιλογή και καλλιέργεια νέων ή ήδη υπαρχουσών ποικιλιών και πληθυσμών των γεωργών.
- Τη βελτίωση και εμπορική αξιοποίηση ανθεκτικών ποικιλιών αποτέλεσμα οργανικής βελτίωσης φυτών, μία προσέγγιση που δημιουργεί αγροβιοποικιλότητα, η οποία εξελίσσεται σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της σημερινής βιολογικής και αγροοικολογικά προσανατολισμένης γεωργίας.
- Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε σπόρους που προέρχονται από συμμετοχικά προγράμματα (με άμεση εμπλοκή αγροτών και φορέων της αλυσίδας αξίας) και συμβάλλουν στη δημιουργία συστημάτων σπόρων ελεύθερης πρόσβασης.

1. Σήμερα, χρησιμοποιούνται αρκετοί όροι σε σχέση με τις καλλιέργειες για διατροφή και γεωργία (όπως φυτογενετικοί πόροι για διατροφή και γεωργία, γεωργική βιοποικιλότητα κ.τ.λ.), ο καθένας με μικρές (ή σημαντικές) διαφορές. Υποστηρίζουμε τη χρήση του όρου «καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα», καθώς σχετίζεται άμεσα με ότι καλλιεργείται, μεταποιείται και καταναλώνεται. Αυτό περιλαμβάνει τοπικές και παραδοσιακές ποικιλίες, ποικιλίες και πληθυσμούς γεωργών, ποικιλίες μέσω συμμετοχικής βελτίωσης, σύνθετους διασταυρούμενους πληθυσμούς (CCP) και δυναμικούς πληθυσμούς, ανθεκτικές καθαρές σειρές και σταυρογονιμοποιούμενες ποικιλίες που προέρχονται από Οργανική Βελτίωση Φυτών, οι οποίες είναι ειδικά σχεδιασμένες για βιολογικά και αγροοικολογικά προσανατολισμένα συστήματα παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων του Βιολογικού Ετερογενούς Υλικού (OHM) και των Βιολογικών Ποικιλιών σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΕ για τη Βιολογική Γεωργία). Στο πλαίσιο αυτό, προτείνουμε να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνες τις καλλιέργειες που εμπίπτουν σε ελεύθερης πρόσβασης συστήματα σπόρων και δεν έχουν φυσιολογικούς περιορισμούς ως προς την αναπαραγωγή τους.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΟΡΑΜΑ

Επειδή

- Υπολογίζεται ότι το 75% των πολιτών της ΕΕ ζουν σε αστικές περιοχές και το ποσοστό αυτό αναμένεται να ξεπεράσει το 80% μέχρι το 2050.
- Τα αγροδιατροφικά συστήματα, όπως έχουν σήμερα σχεδιαστεί, δεν μπορούν να ανταποκριθούν στη ζήτηση τροφίμων των πόλεων και των κωμοπόλεων με τρόπο κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά αειφόρο.
- Υπάρχει ήδη μια ισχυρή βάση εμπειριών και θετικών παραδειγμάτων πολιτικών για τη τροφή σε τοπικό περιφερειακό επίπεδο σε όλη την Ευρώπη, τα οποία ωστόσο στερούνται μιας συνολικής πολυεπίπεδης στρατηγικής και συντονισμένης συστημικής προσέγγισης.
- Η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα εξακολουθεί να είναι περιθωριοποιημένη στην ατζέντα πολιτικής για την τροφή σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, παρά τον κρίσιμο ρόλο της στον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων.

Σε ένα πλαίσιο όπου

- Η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημασία της βιολογικής γεωργίας για αειφορικά συστήματα τροφίμων, έχει καταρτίσει ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τα βιολογικά προϊόντα και παρέχει χρηματοδοτική στήριξη εντός του πλαισίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), όπου τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μέτρα εφαρμογής ώστε να κατευθύνουν τη χρήση των πόρων της ΚΑΠ με τρόπο που να στηρίζει ρητά την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα.

- Η Πολιτική Συνοχής της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να υποστηρίξουν αειφορικές δημοτικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών τροφίμων σε επίπεδο πόλης – περιφέρειας, ώστε να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές, δημογραφικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Η μετάβαση σε πιο αειφορικά αγροδιατροφικά συστήματα δεν μπορεί να συμβεί χωρίς τους δήμους.

- Οι δήμοι μπορούν να αξιοποιήσουν τη δημοσιονομική τους ισχύ και την εγγύητά τους με τους πολίτες για να συμβάλουν σημαντικά στον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων από κάτω προς τα πάνω.
- Οι τοπικές πολιτικές για την διατροφή πρέπει να ενσωματώσουν τη χωρική και πολιτιστική διάσταση ως θεμελιώδες στοιχείο του αγροδιατροφικού συστήματος, επανασυνδέοντας και συνδέοντας ευκαιρίες και ανάγκες αστικών, περι-αστικών και αγροτικών περιοχών μέσω της προσέγγισης πόλης – περιφέρειας.

Επομένως, υπάρχει η ευκαιρία και η ανάγκη να:

- Υποστηριχθούν οι υφιστάμενες πρωτοβουλίες των δήμων στον τομέα των τοπικών πολιτικών για την διατροφή, μέσω ενός ευνοϊκού Ευρωπαϊκού, εθνικού και περιφερειακού νομικού πλαισίου και κατάλληλων χρηματοδοτικών ροών, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών στο πλαίσιο πόλης – περιφέρειας.
- Διαδοθούν τέτοιες πρωτοβουλίες σε όλη την Ευρώπη και να διασφαλιστεί ότι η αγροοικολογική μετάβαση των αγροδιατροφικών συστημάτων θα αποτελεί τον βασικό άξονα της αστικής πολιτικής για τη διατροφή.
- Εξασφαλιστεί ότι η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των πολιτικών αυτών.

ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Κύριες στρατηγικές των δήμων στο πλαίσιο του Συμφώνου MUFPP (Milan Urban Food Policy Pact)

Το 2015, περισσότερες από 100 πόλεις υπέγραψαν το Σύμφωνο Αστικής Πολιτικής για τη Διατροφή του Μιλάνου (MUFPP), μια διακήρυξη αλλά και πρακτικό εργαλείο για τις πόλεις, ώστε να ενσωματώσουν τα συστήματα τροφίμων στον αστικό σχεδιασμό.

Έκτοτε, οι πόλεις σε όλο τον κόσμο έχουν εξελιχθεί σε εργαστήρια ανάπτυξης ολοκληρωμένων πολιτικών για τη διατροφή, οι οποίες αντιμετωπίζουν διαφορετικές διαστάσεις των συστημάτων τροφίμων, βασισμένες σε έξι κατηγορίες που έχουν οριστεί στο σύμφωνο MUFPP.

Οι 32 συγκεκριμένες στρατηγικές δράσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα της Διακήρυξης του Granollers στοχεύουν στην ενσωμάτωση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σε αυτές τις έξι κατηγορίες του συμφώνου MUFPP, με τους εξής στόχους:

1. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ: Οι δράσεις αυτές επιδιώκουν να ενισχύσουν τις τοπικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στη συλλογική και δυναμική διαχείριση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, να δημιουργήσουν συμμαχίες και πολυμερή συμμετοχή, να προωθήσουν τη διαδημοτική και πολυεπίπεδη συνεργασία για μια ουσιαστικά συμμετοχική διακυβέρνηση.

Π.χ. Συμβούλια Διατροφής, χαρτογράφηση τοπικών φορέων, νέα δημόσια τμήματα και ομάδες εργασίας, κοινά έργα με γεωργούς, πλαίσια παρακολούθησης πολιτικών – τακτικών.

2. ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ: Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση διαφορετικών ομάδων μέσα στον δήμο σχετικά με τη σημασία μιας βιολογικής, πλούσιας σε βιοποικιλότητα, γεωγραφικά και πολιτισμικά κατάλληλης, θρεπτικής πλούσιας φυτικής διατροφής.

Π.χ. Εκστρατείες ενημέρωσης στις σχολικές κοινότητες, εκπαιδευτικές δραστηριότητες για μαζική εστίαση, έρευνα και διάδοση των διατροφικών χαρακτηριστικών της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ: Οι δήμοι επιδιώκουν να προωθήσουν την ενσωμάτωση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σε τοπικά προγράμματα διατροφής εντός της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, καθώς και σε δράσεις που συνδέονται με την πραγμάτωση του δικαιώματος στην τροφή για όλους.

Π.χ. Τράπεζες τροφίμων, εργαστήρια τροφίμων, κοινοτικές κουζίνες, εκπαιδευτικές δραστηριότητες γύρω από την πολιτιστική σημαντική γαστρονομία.

4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ: Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση των επίσημων και άτυπων συστημάτων σπόρων, ώστε να ενδυναμωθεί η τοπική και αποκεντρωμένη βιολογική παραγωγή και οργανική βελτίωση σπόρων.

Π.χ. Προγράμματα αστικής γεωργίας, κοινοτικές τράπεζες σπόρων, βιβλιοθήκες σπόρων και αγροτικά δίκτυα, ανάκτηση και δοκιμή τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών, στήριξη οργανικής βελτίωσης φυτών, διανομή βιολογικών σπόρων και φυτωρίων.

5. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ: Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν στη διείσδυση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σε ολόκληρη την τοπική αλυσίδα τροφίμων, στηρίζοντας την επιχειρηματικότητα και δημιουργώντας πλαίσια που αναδεικνύουν προϊόντα που προκύπτουν από σεβαστές μεθόδους παραγωγής και μεταποίησης.

Π.χ. Αειφορικές δημόσιες προμήθειες τροφίμων, τοπικές μικρές αλυσίδες αξίας, ετικέτες για βιοποικιλότητα, ήπιες και βιοτεχνικές μέθοδοι μεταποίησης τροφίμων.

6. ΣΠΑΤΑΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ: Οι δράσεις σε αυτήν την κατηγορία στοχεύουν στην υποστήριξη προσεγγίσεων κυκλικής οικονομίας στην παραγωγή, τη μεταποίηση και τη λιανική, οι οποίες δίνουν προτεραιότητα στη χρήση τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών και πληθυσμών, προερχόμενων από βιολογικά, συμμετοχικά ή ανοιχτά συστήματα βελτίωσης, ως μέσο για την οριζόντια διάδοσή τους.

Π.χ. προγράμματα συλλογής περίσσειας παραγωγής, τοπικοί χώροι κομποστοποίησης, ενσωμάτωση πλεονάζουσας παραγωγής στις τοπικές αλυσίδες.

Ενίσχυση του Δημοτικού Οδικού Χάρτη μέσω πολυεπίπεδων δράσεων

Για να υποστηριχθεί ο οδικός χάρτης που έχουν διαμορφώσει οι δήμοι στο πλαίσιο του συμφώνου MUFPP και της Διακήρυξης του Granollers, απαιτούνται νομοθετικές, πολιτικές και χρηματοδοτικές παρεμβάσεις σε διαφορετικά επίπεδα, ώστε να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμες συνθήκες που ευνοούν τη δράση σε όλες τις διαστάσεις του συστήματος τροφίμων.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων οφείλουν να:

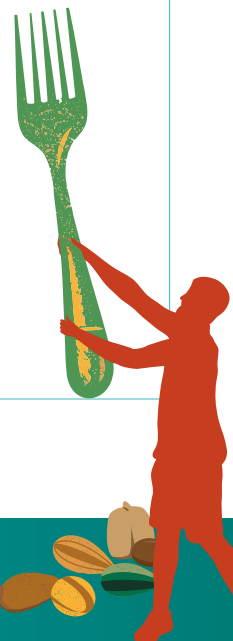
1. Καθιερώσουν την «αιγοφορική δημόσια προμήθεια τροφίμων»² ως αναπόσπαστο στοιχείο της επερχόμενης αναθεώρησης της Οδηγίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις, με υποχρεωτικά ελάχιστα κριτήρια για βιολογικά και δίκαια τρόφιμα, και επιπλέον μοριοδότηση για αγροοικολογικές πρακτικές, όπως η χρήση καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, πέραν των ελάχιστων κριτηρίων βιολογικής παραγωγής.
2. Ενισχύσουν τη στήριξη προς τις πολιτικές τροφίμων και την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων και των Ταμείων Συνοχής υπέρ των δήμων.
3. Αυξήσουν τη στήριξη της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο της ΚΑΠ, εντάσσοντάς την στο πλαίσιο των κοινωνικών προϋποθέσεων, διασφαλίζοντας ότι ο προϋπολογισμός που προορίζεται για τη βιολογική γεωργία και την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα θα παραμείνει εγγυημένος στα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ σε εθνικό επίπεδο.
4. Εξασφαλίσουν ότι ο μελλοντικός κανονισμός της ΕΕ για την παραγωγή και εμπορία του Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού θα διευκολύνει ουσιαστικά την ενσωμάτωση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας στα τοπικά αγροδιατροφικά συστήματα.
5. Εντάξουν στην Αστική Ατζέντα για τη Σύμπραξη της ΕΕ για τη Διατροφή τη βιοποικιλότητα καλλιεργειών και τη μετάβαση στην αγροοικολογία ως προτεραιότητες για αιγοφορικά συστήματα τροφίμων.
6. Καθιερώσουν ένα κοινό πλαίσιο, που θα επιτρέπει στα Κράτη Μέλη να αναγνωρίσουν και να διασφαλίσουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα ως ουσιαστικό συστατικό του Δικαιώματος στην Τροφή.
7. Συμπεριλάβουν τις τοπικές πολιτικές για τη διατροφή και τον αγροοικολογικό και αγροδιατροφικό μετασχηματισμό στις Ευρωπαϊκές ερευνητικές προτεραιότητες, εξασφαλίζοντας ισχυρότερη παρουσία τοπικών φορέων και δημοτικών δικτύων στις Ευρωπαϊκές πλατφόρμες καινοτομίας.

Σε εθνικό επίπεδο, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να:

1. Αναλύσουν τη ζήτηση και την προσφορά βιολογικών σπόρων και να εφαρμόσουν στρατηγικές ώστε να επιτευχθεί 100% χρήση βιολογικών σπόρων στη βιολογική γεωργία έως το 2036.
2. Αναπτύξουν εθνικά σχέδια δράσης, με επαρκείς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για τους δήμους και την κοινωνία των πολιτών, σε συμφωνία με το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης του FAO για τους Φυτογενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία.
3. Καθιερώσουν εθνικό πρόγραμμα στήριξης για να επιτρέψουν στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να προωθήσουν την αιγοφορική προμήθεια τροφίμων και να ενσωματώσουν σχετικά κριτήρια (ελάχιστα κριτήρια βιολογικών και πλούσιων σε βιοποικιλότητα τροφίμων) σε διαγωνισμούς προμηθειών τροφίμων.
4. Συμπεριλάβουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και τη σχετική πολιτιστική γνώση στις εθνικές στρατηγικές τροφίμων και κλίματος, καθώς και στα σχέδια οικολογικής μετάβασης.
5. Εφαρμόσουν ολοκληρωμένα συστήματα επισήμανσης, τα οποία θα επιτρέπουν την αξιολόγηση των προϊόντων με βάση πολλαπλά κριτήρια, όπως αναγνωρισμένες μέθοδοι παραγωγής (π.χ. βιολογική), τόπος προέλευσης, εποχικότητα και χρησιμοποιούμενες τεχνικές βελτίωσης.

Σε περιφερειακό και επαρχιακό επίπεδο, οι αρχές μπορούν να στηρίξουν τη μετάβαση μέσω:

1. Ενσωμάτωσης βιολογικών και τοπικά παραγόμενων τροφίμων και σπόρων στους διαγωνισμούς για προμήθειες τροφίμων, διασφαλίζοντας παράλληλα δίκαιη αμοιβή για τους αγρότες και τους εργάτες γης.
2. Αξιολόγησης του βαθμού στον οποίο η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα έχει ενσωματωθεί στα συστήματα τροφίμων και εφαρμογής περιφερειακών καταλόγων τοπικών ποικιλιών ως εργαλείων για την προώθηση και διασφάλιση της ποικιλότητας.
3. Εκκίνησης περιφερειακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την υποστήριξη επιχειρηματικότητας στον τομέα της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, του βιολογικού πολλαπλασιαστικού υλικού και της οργανικής βελτίωσης φυτών, ιδιαίτερα σε επίπεδο μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
4. Ανάπτυξης ρυθμιστικών πλαισίων που δίνουν προτεραιότητα σε έργα που σχετίζονται με την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο τοπικών πρωτοβουλιών, όπως αγροτικά πάρκα και πειραματικοί χώροι.
5. Διευκόλυνσης της μεταφοράς γνώσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για το προσωπικό των δήμων και τους εμπλεκόμενους φορείς πολιτικής τροφίμων, σχετικά με τη δυναμική διαχείριση και προώθηση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας.

2. https://foodpolicycoalition.eu/wp-content/uploads/2023/05/EN_Manifesto-for-establishing-Minimum-Standards-for-Public-Canteens-across-the-EU.pdf

Η ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ GRANOLLERS ΚΑΙ ΕΠΕΙΤΑ

Η παρούσα Διακήρυξη αποτελεί κάλεσμα για δράση από τις τοπικές αρχές προς όλα τα επίπεδα δημόσιας λήψης αποφάσεων, με στόχο την εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών για τη διατροφή που να απευθύνονται στην καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και στον αγροοικολογικό μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων, ενώ παράλληλα να προωθούν συνέργειες τόσο εντός όσο και μεταξύ επιπέδου θεσμών και τοπικών κοινοτήτων. Προτείνει μια νέα αφήγηση, η οποία επανατοποθετεί την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα ως κοινό αγαθό και ως στρατηγικό εργαλείο για την ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων και την ευημερία των πολιτών.

Όλες οι προσπάθειες σε κάθε επίπεδο πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολυμερών συμφωνιών, όπως: το Παγκόσμιο Ανθρώπινο Δικαίωμα στην Τροφή, η Διεθνής Συνθήκη για τους Φυτογενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία (ITPGRFA) του FAO, η Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Αγροτών και άλλων Ατόμων που Εργάζονται σε Αγροτικές Περιοχές (UNDROP), καθώς και οι στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής καλούνται να μεταφράσουν τις διεθνείς και Ευρωπαϊκές αυτές δεσμεύσεις σε επιχειρησιακές στρατηγικές, προγράμματα διατήρησης, κανονιστικά και χρηματοδοτικά εργαλεία, με στόχο την προστασία και ενίσχυση της γεωργικής βιοποικιλότητας.

Οι δήμοι, οι τοπικές αρχές, τα δημοτικά δίκτυα και οι κοινότητες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σε αειφορικά αγροδιατροφικά συστήματα, χάρη στην εγγύτητά τους με τους πολίτες, τη βαθιά γνώση του τόπου τους και την ικανότητά τους να ενεργοποιούν συμμετοχικές διαδικασίες. Είναι καινοτόμοι πολιτικοί φορείς ικανοί να διαμορφώσουν μία αειφορική συμφωνία για τη διατροφή μεταξύ φύσης και κοινωνίας.

Μαζί μπορούμε να αποτελέσουμε κινητήρια δύναμη για τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων στην Ευρώπη, στηριζόμενοι στην ανθεκτικότητα και την κυριαρχία. Αυτό θα καταστήσει την Ευρώπη μοναδικό χώρο ευημερίας και κοινής ευμάρειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι ακόλουθες προτάσεις συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια ειδικών εργαστηρίων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Φόρουμ «Ας Απελευθερώσουμε τη Βιοποικιλότητα» (*Let's Liberate Diversity*) το 2022 και 2023, καθώς και από την ομάδα εργασίας που συγκλήθηκε εντός του Ισπανικού Δικτύου Δήμων για την Αγροοικολογία (Red de Municipios por la Agroecología). Επιπρόσθετες εισηγήσεις δόθηκαν στη συνάντηση "I LiveSeeding Cities" στο Μιλάνο (Ιταλία) στις 17 Σεπτεμβρίου 2024, καθώς και από μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του 1ου Ευρωπαϊκού Συμποσίου «Πρώθηση της Καλλιεργούμενης Βιοποικιλότητας μέσω Τοπικών Πολιτικών για τη Διατροφή» και από πόλεις που συμμετείχαν στο ευρωπαϊκό διαδικτυακό σεμινάριο με το ίδιο θέμα, το οποίο οργανώθηκε με το σύμφωνο MUFPP στις 27 Ιανουαρίου 2025.

Οι πιο πρόσφατες προτάσεις ενσωματώθηκαν στο 1ο Ευρωπαϊκό Συμπόσιο «Πρώθηση της Καλλιεργούμενης Βιοποικιλότητας μέσω Τοπικών Πολιτικών για τη Διατροφή».

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

1. Ενσωμάτωση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας και των τοπικών συστημάτων σπόρων ως θεμελιώδους άξονα στις στρατηγικές τροφίμων και στα τοπικά συμμετοχικά όργανα διακυβέρνησης, όπως Συμβούλια Τροφίμων, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ειδικά και διατομεακά.
2. Χαρτογράφηση των τοπικών παραγόντων που εμπλέκονται στη δυναμική διαχείριση καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, ιδιαίτερα στην τροφική αλυσίδα, και αναγνώριση πιθανών συνεργασιών.
3. Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το δημοτικό προσωπικό και τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με τούς φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, με αντικείμενο την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και τα τοπικά συστήματα σπόρων.
4. Δημιουργία και διατήρηση ενός κοινού εικονικού χώρου αναφοράς, ως κέντρο πόρων για τις τοπικές αρχές που θέλουν να ξεκινήσουν δράσεις σχετικές με τη διαχείριση τοπικής βιοποικιλότητας και χρειάζονται πρόσβαση σε πληροφορίες.
5. Σύσταση και ενεργός συμμετοχή σε διαδημοτικές ομάδες εργασίας για τον σχεδιασμό μακροπρόθεσμων πολιτικών χρηματοδότησης, που θα ενσωματώνουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και την τοπική παραγωγή σπόρων σε δράσεις που προωθούν βιολογικά και αγροοικολογικά συστήματα.

6. Δημιουργία διαδημοτικών ομάδων εργασίας, ιδιαίτερα για τη διασύνδεση μεγάλων δήμων με δήμους σε αγροτικές περιοχές, και πολυεπίπεδων φόρουμ (συμπεριλαμβανομένου περιφερειακών, και διασυνοριακών συνεργασιών), με στόχο την ανάπτυξη προτάσεων, την ανάλυση ορθών πρακτικών και την αξιολόγηση πολιτικών για την ενίσχυση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας από την οπτική πόλης – περιφέρειας.
7. Δημιουργία μόνιμων αστικών χώρων για γειτονιές τροφίμων (food neighbourhoods), ως δημόσιων εργαλείων για συναντήσεις, συνεργασίες, εκπαίδευση και δράσεις που τοποθετούν τα αειφόρα και με ποικιλομορφία τρόφιμα στο κέντρο της κοινωνικής ζωής, επιτρέποντας την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των τοπικών γεωργών, των κοινωνικοπολιτιστικών φορέων και των πολιτών, καθώς και τη διατήρηση των δεσμών μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών.
8. Καθιέρωση συμπράξεων με τοπικούς γεωργούς, βελτιωτές, παραγωγούς σπόρων και οργανώσεις, που δραστηριοποιούνται στη δυναμική διαχείριση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, ώστε να αναπτύξουν κοινά έργα που επιτρέπουν την ενσωμάτωση συναφών στοιχείων στο αγροδιατροφικό σύστημα.
9. Ανάπτυξη και εφαρμογή πλαισίου υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ευθύνης για τις τοπικές πολιτικές που αφορούν στη διατροφή, ώστε να προωθηθεί η καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα στα τοπικά συστήματα.

ΔΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

1. Υλοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης και εκπαιδευτικών έργων με τις τοπικές κοινότητες - συμπεριλαμβανομένων ευάλωτων ομάδων - για την προώθηση των οφελών της φρέσκιας, τοπικής, εποχικής, βιολογικής, πλούσιας σε βιοποικιλότητα και υψηλής θρεπτικής αξίας διατροφής, αναδεικνύοντας συνταγές με πολιτιστική σημασία και τις διαφορές με τα συμβατικά και υπερ-επεξεργασμένα τρόφιμα.
2. Παροχή εκπαίδευσης σε τοπικούς φορείς εστίασης, ειδικά σε προσωπικό μαζικής εστίασης (όπως σχολεία, νοσοκομεία, γηροκομεία, εργασιακές καντίνες, δημόσια ιδρύματα, εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας), εργαστήρια ήπιας και βιοτεχνικής επεξεργασίας τροφίμων και κοινοτικές κουζίνες, με έμφαση στη βιολογική διατροφή, βασισμένη στην καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και τις παραδοσιακές ή νέες συνταγές.
3. Ανάπτυξη έργων που μελετούν τα διατροφικά χαρακτηριστικά της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, ιδιαίτερα των τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών, και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων, με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θετικά τους χαρακτηριστικά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

1. Στήριξη τοπικών βιολογικών, κοινωνικών και αλληλέγγυων εγχειρημάτων, που ενσωματώνουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και τη συλλογή και παραγωγή τοπικών σπόρων εντός της διατροφικής αλυσίδας, όπως πρωτοβουλίες κοινωνικά υποστηριζόμενης γεωργίας, συνεταιρισμών αγροτών και/ή καταστημάτων και αγορών καταναλωτών και συνεταιρισμών μεταποίησης.
2. Διευκόλυνση ένταξης των προμηθευτών τοπικών βιολογικών προϊόντων και προϊόντων βιοποικιλότητας σε δράσεις που αφορούν στο δικαίωμα στην τροφή, όπως τράπεζες τροφίμων ή συστήματα τροφίμων με εκπαιδευτικά δελτία (κουπόνια).
3. Παροχή επαρκών πόρων (ιδιαίτερα εκπαίδευση, γη και σπόρους) στις κοινότητες μεταναστών για την παραγωγή πολιτισμικά σημαντικών καλλιεργειών.
4. Προώθηση της τοπικής γαστρονομίας που συνδέεται με τοπικά βιολογικά προϊόντα καθώς και πηγές της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας, σε δράσεις που στοχεύουν στον υπεύθυνο τουρισμό.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Βελτίωση της πρόσβασης από τοπικούς αγρότες και προγράμματα αστικής γεωργίας, όπως κοινοτικοί και σχολικοί κήποι, σε κατάλληλα υλικά όπως βιολογικοί σπόροι και σπορόφυτα, μέσω της παραγωγής και παροχής τους από δημοτικές δομές ή μέσω συγκεκριμένων συνεργασιών. Οι σπόροι και τα φυτά αυτά αφορούν ιδίως ποικιλίες και πληθυσμούς, οι οποίοι είναι τοπικοί, παραδοσιακοί, που προκύπτουν από οργανική, συμμετοχική και/ή αποκεντρωμένη βελτίωση, ή συνδέονται με ελεύθερης πρόσβασης συστήματα σπόρων.
2. Ενίσχυση κοινοτικών συστημάτων τοπικών σπόρων, μέσω της υποστήριξης δημιουργίας κοινοτικών τραπέζων σπόρων, βιβλιοθηκών σπόρων και δικτύων γεωργών για ιδιοπαραγόμενους βιολογικούς σπόρους, καθώς και υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα των βιολογικών σπόρων και της οργανικής βελτίωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην παραγωγή σποροφύτων.
3. Υλοποίηση και υποστήριξη της αύξησης της διαθεσιμότητας της ποικιλομορφίας στα βιολογικά ή αγροοικολογικά προσανατολισμένα συστήματα παραγωγής, μέσω δράσεων βελτίωσης: επαναφορά στην καλλιέργεια και δοκιμή τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών εντός της πόλης - περιφέρειας, προγράμματα εφαρμογής και/ή υποστήριξη για οργανική συμμετοχική και/ή αποκεντρωμένη βελτίωση με σημαντική ενεργό συμμετοχή των πολιτών.
4. Προσφορά δραστηριοτήτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τα οφέλη και τις πρακτικές της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας στη βιολογική παραγωγή, με στόχο την ενίσχυση της επίγνωσης ως προς τη βιοποικιλότητα της νέας γενιάς και της επόμενης γενιάς παραγωγών, καθώς και του τεχνικού και συντονιστικού προσωπικού της γεωργικής παραγωγής, όπως ενώσεις και αγροτικοί σύλλογοι.
5. Δημιουργία βιολογικών κοινοτικών και σχολικών κήπων σε αστικούς χώρους, με επαρκείς πόρους (συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και των σπόρων), για την παραγωγή ποικίλων, υγιεινών και αειφόρων τροφίμων από τους πολίτες.
6. Παραχώρηση προτεραιότητας στην πρόσβαση σε δημοτική γη για βιολογική καλλιέργεια που ενσωματώνει την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και την τοπική παραγωγή σπόρων, εξασφαλίζοντας χώρο για πρωτοβουλίες που επικεντρώνονται στη βιοποικιλότητα.
7. Δημιουργία πρότυπων βιολογικών και ποικιλόμορφων κήπων και δενδροκομείων σε διαμορφωμένες περιοχές, όπως αστικά πάρκα και κήποι για την προώθηση και την ανάδειξη της τοπικής φυτικής ποικιλομορφίας.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Προώθηση της ενσωμάτωσης των τοπικών προμηθευτών βιολογικών προϊόντων καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας στις δημοτικές στρατηγικές και στα προγράμματα, με επαρκή κριτήρια συμμετοχής και υψηλότερα ελάχιστα πρότυπα για υγιεινά και αειφόρα γεύματα.
2. Υποστήριξη της εισαγωγής παραδοσιακών ποικιλιών και πληθυσμών, καθώς και των προσαρμοσμένων ποικιλιών που προκύπτουν από οργανική βελτίωση, συμμετοχική βελτίωση ή ελεύθερης πρόσβασης συστήματα σπόρων, σε όλη την τοπική αλυσίδα διατροφικής αξίας, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας τροφίμων και του δικτύου λιανικής πώλησης.
3. Δημιουργία επιχειρηματικών κέντρων, χώρων αγροδιατροφικών δοκιμών και τοπικών κόμβων τροφίμων για την υποστήριξη μικρής κλίμακας βιολογικών και αγροοικολογικών, αγροδιατροφικών πρωτοβουλιών. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε έργα που συνδέονται με την κοινότητα και σε εκείνα που προωθούν τη βιολογική διαχείριση της καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας σε όλη την παραγωγή, την επεξεργασία (με έμφαση στις ήπιες τεχνικές) και/ή τη διανομή, με έμφαση στη αειφόρο συσκευασία και μεταφορά.
4. Διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης και δραστηριοτήτων διάδοσης σχετικά με τη σημασία των μικρών καλλιεργητών και των τοπικών συστημάτων σπόρων και προώθηση προϊόντων από την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα (συμπεριλαμβανομένων και των προϊόντων ως πολιτιστική κληρονομιά), ειδικά εντός της σχολικής κοινότητας, της μαζικής εστίασης και των μικρών λιανοπωλητών.
5. Δημιουργία ετικετών και ευθυγράμμισή τους με τις υπάρχουσες, που να αναδεικνύουν την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα ως μέρος των τοπικών αγροδιατροφικών συστημάτων σε όλη την τροφική αλυσίδα.
6. Ανάπτυξη προσαρμοσμένων κανονιστικών πλαισίων για την βιοτεχνική και ήπια επεξεργασία τροφίμων, ιδιαίτερα προσαρμοσμένων σε πρωτοβουλίες μικρής κλίμακας που εργάζονται με την καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα.

ΣΠΑΤΑΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Ενεργοποίηση πρωτοβουλιών συλλογής υπολειμμάτων καλλιέργειας ως δραστηριότητα οικοδόμησης κοινοτισμού, που συνδέεται με συγκεκριμένα έργα καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας και/ή με τοπικά προγράμματα παραγωγής σπόρων στο πλαίσιο βιολογικών και αγροοικολογικών συστημάτων. Η ενεργοποίηση αυτή να γίνεται σε συντονισμό με προγράμματα που αφορούν στο δικαίωμα στην τροφή και την κοινωνικο-εργασιακή ένταξη, για τη μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων.
2. Υποστήριξη της τοπικής και κοινοτικής κομποστοποίησης και της πρόσβασης στο νερό σε βιολογικούς και αγροοικολογικούς αγρούς και κήπους, που δίνουν προτεραιότητα στην παραγωγή καλλιεργούμενης βιοποικιλότητας και/ή τοπικά προσαρμοσμένων σπόρων.
3. Παροχή οικονομικών κινήτρων σε τοπικές μικρές επιχειρήσεις που ενσωματώνουν πλεονάζοντα τρόφιμα που προέρχονται από βιολογικά καλλιεργούμενη βιοποικιλότητα και προσθέτουν αξία σε αυτά.

